

tydelige Byrder, som i højere Grad maatte end nogen Lov, vi hidtil have faaet, ville fremme de kommunale Autoriteter og skabe en maatte ikke ganske forbigaaende Forstyrrelse i Kommunernes Kreditforhold. En af de ærede Forslagsstillere, det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (Clausen), svarede paa denne Anke, der ogsaa er fremkommen fra andre ærede Medlemmer, deriblandt fra det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds (Berg), at det var grunne let at komme ud over, idet den Tanke laa lige for, at man kunde lave en kommunal Kreditforening, som der længe havde været trængt til, men dertil vil jeg for det første sige, at jeg ønsker ikke for mit Bedkommende, at denne Sag skal sættes i Forbindelse med Tanken om en kommunal Kreditforening. Tanken om en saadan har været flere Gange fremme i det andet Ting, men er ingenfinde bleven til noget, og det har vistnok langt frem dermed. Det vilde derfor være fedeligt, om Tanken i det foreliggende Lovforslag skulde komme til at vente paa sin Udførelse, til man fik en kommunal Kreditforening. Dertil kommer, at i den kommunale Kreditforening, der blev sat i Forbindelse med Foranstaltninger af den Art, hvorom her er Tale, vilde det vist netop i Kommuner, der ligge op ad Købstæder, eller hvor der opstaar Fabrikker, let kunne ske, at den solidariske Ansvarlighed virkelig kunde faa Betydning, eller det vilde i alt Fald staa saaledes for en stor Del af de Kommuner, der mene, at de selv ere nogenlunde i Behold, og det er derfor ikke sikert, at en saadan Forening vilde finde den fornødne Tilslutning. Jeg tror derfor, at vil man ikke gaa til, hvad det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds (Bluhme) fremhævede, nemlig Statslaan, hvad jeg ogsaa tror vilde vanskeliggøre Lovens Udførelse, maa man komme til, at Kommunerne under Statens Garanti optage et Laan til Udførelse af Loven, hvad man maa kunne finde en Form for. Ellers tror jeg, at der vil være stor Kanslighed ved at faa Loven praktisk udført. I Modætning til det ærede Medlem fra Hillerød (Dinesen) er jeg meget glad ved, at Lovforslaget ikke staaar paa Frivillighedens Standpunkt. Det ærede Medlem anfaa det for en Fejl, at det ikke er overladt til Kommunerne frivillig at bestemme, om de ville gaa ind paa den hele Foranstaltning eller ikke; men jeg er den ærede Forslagsstiller meget taknemmelig for, at de ikke ere gaaede den Vej. Vi have haft nok af Frivillighed her. I 1887 vedtog Tinget en Lov om Forandring af usunde Bygninger i Kjøbenhavn. Loven blev ogsaa vedtagen i

det andet Ting og stadfæstet af Kongen, men efter den Dag har Kjøbenhavns Kommune mig bekendt ikke rørt en Finger for at udføre denne Lov. Der har i alt Fald, saa vidt jeg veed, ikke gennem Offentligheden forlydt saa meget som en Linie om, at der er foretaget nogen som helst Undersøgelse eller udført noget som helst for at sætte denne Lov i Virksomhed. Det er, synes jeg, et tilstrækkeligt Bevis paa, hvad Frivillighed magter i dette Forhold, og at Frivilligheden skulde benyttes paa samme Maade overfor dette Lovforslag, kan jeg ikke være med til at ønske. Jeg er vis paa, at gøres det ikke til Pligt for Kommunerne at staffe de Følt, der forlange det, de Goder, som Lovforslaget tilfører, saa vil Loven i mange Kommuner ikke blive benyttet, og navnlig ville ikke de store Kommuner eller Kommuner, hvor der er Fabrikker, indlade sig paa saadanne Foranstaltninger. I øvrigt maa jeg sige, at dette Lovforslag er jo ingenlunde i Stand til, som det blev fremhævet af det ærede Medlem fra Maribo (L. Larsen), at skabe, hvad han kaldte en Stab af smaa Landbrugere. I det Øjeblik, dette skulde ske, maatte man gaa langt videre, end man her er gaaet; i Stedet for, at der staaar Skæpper Land, maatte der sættes i det mindste Tønder Land, og det har vel ogsaa været den oprindelige Plan hos dem, der have tænkt paa at faa Jorden fordelt og skabe mindre Landbrug. I det foreliggende Lovforslag er denne Tanke om ikke frasalden, saa dog udsat. Jeg datter nu ingenlunde de ærede Forslagsstillere derfor; thi i det Øjeblik de havde forelagt det paa den Maade, vilde det haab, som der dog nu synes at være noget af, at Regeringen vil acceptere det, næppe være blevet opfyldt; jeg vilde derfor ogsaa være gaaet til Skæpperne ligesom de ærede Forslagsstillere, idet jeg mener, at det er en Fordel, at det Princip anerkendes, at Samfundet er berettiget og forpligtet til, om fornødent gennem en Ekspropriation, at staffe de Følt Jord og Bifortjeneste af Jorden, som de ikke paa anden Maade kunne faa, og jeg kan ikke overse, at det virkelig er et Skridt fremad. Der staves jo ved denne Lov en ny Art Fæste, et Slags kommunalt Livsfæste, og jeg ser ikke rettere, end at det, hvis denne Lov skal faa sin Betydning i Fremtiden, vil være rigtig, at der kommer til at staa Bestemmelser i den, som aabne Muligheden for et Slags kommunalt Arvesfæste paa den Slags Lodder. Jeg tror ikke, at det vil være et forkert Vej at gaa, og jeg vil henstille til de ærede Forslagsstillere, om de ikke mene, at det er en Vej, som vil kunne gaas med Held og Nytte. — Jeg skal med disse